

## Mérleg a nyárról

## Félmillió vendég

## Elismerés a jó szervezésért

Vége a nyárnak. A meleg, napos idő már csak ráadás. Még úszhatunk a Tiszában, kávézhatunk a Virág-cukrászda teraszán, még tele vendéggel a szegedi és makói kemping, sok a turista a Dóm téren is, de a nagy nyári vendégjárásnak már vége van. Kisebb a forgalom, kevesebb a vendég az éttermekben. Akik az ünnepi hetek rendezvényeit tervezték, szervezték, visszaérkeztek szabadságukról, értékeltek eddigi munkájukat, s készülnek a jövő évi szezonra. Tájékoztatók, összesítések adatai jelzik, hol értek el az eddigieknél jobb eredményeket, hol van még javítanivaló.

Elkészültek az idegenforgalmi hivatal munkáját mérő összesítések is. A számok azt jelzik, hogy a városba látogató turisták, vendégek száma az ünnepi hetek idején, július 14-től augusztus 20-ig jelentősen megnövekedett. A szabadtéri játékok nézőinek számából, a különböző rendezvények látogatottságából, a két határátkelőhely forgalmából, a megálló szálláshelyek mennyiségéből arra lehet következtetni, hogy a kereskedelmi, vendéglátóipari, a közlekedési és más vendégforgalmi szervek, valamint a nem hi-

vatalos, családi vendéglátók mintegy félmillió, Szegedre látogató turistát fogadtak a nyáron.

A vendégnapok száma a város összes szálláshelyét figyelembe véve 1973-hoz képest 11,3 százalékkal nőtt, annak ellenére, hogy néhány kollégium tatarozása miatt több mint ötszázal kevesebb férőhely volt Szegeden. Az idegenforgalmi hivatalhoz tartozó szálláshelyek (kollégiumok, kempingek, turisztaszállók, fizetővendégszolgálat) telítettségére az idén kedvezőbben alakult, ez ugyanakkor gondokat is okozott. Az előre be nem jelentett vendégek nagy részét el kellett utasítaniuk, vagy más városba irányítaniuk. A szállásgondokat súlyosbította, hogy az ifjúsági napok idején a város összes kollégiumi szálláshelyét az Expressz rendelkezésére kellett bocsátaniuk, s így a többi vendég elszállásolása részben megoldatlan maradt.

A hivatal információszolgáltatást létesített a röskei határátkelőhelyén, melynek feladata többek között a hozzánk érkező idegenek tájékoztatásának feloldása volt. Többnyelvű ismertető, prospektusok, országos eseménynapotárak adtak tanácsot, hol, mit érdemes meg-

nézni Magyarországon. A két határátkelő forgalma az előző évhez képest másfélszeresére nőtt, s különösen figyelemre méltó a Makón keresztül vezető romániai út forgalomnövekedése. Egyelőre száz férőhellyel (ez kevésnek is bizonyult) a nyár végén átadták az új, makói kempinget, melynek mielőbbi bővítése a jövő év feladata.

Az idegenforgalmi hivatal saját költségvetési keretéből teremtette elő a helyi nevezetességeket ismertető füzetek kiadási költségeit. A következő években célszerű lenne ezen a téren is együttműködni a többi utazási irodával.

Tizennégy nyelven beszélő idegenvezetőik 323 hazai és külföldi csoportot kísérték városnéző sétára, a Volán panorámaautóbusza 168 alkalommal tett körutát a városban. A számok önmagukért beszélnek. A hivatal valamennyi dolgozójának megfeszített munkája a másfél hónap alatt eredményes volt. Összehangolt, gondos szervezéssel, körültekintő előkészítéssel a gondokon is enyhíteni tudtak. A városi tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén elismerését és köszönetét fejezte ki az ünnepi hetek lebonyolításában részt vevő társadalmi szerveknek. Jól eső érzéssel továbbítjuk az elismerő szavakat az Idegenforgalmi Hivatal dolgozóinak is.

P. K.

## Szakmunkásképző

Nyíregyházán elkészült és a diákok már birtokukba vették az új ipari szakmunkásképző intézetet. Az intézménynek tizenhat tanterme, négy előadóterme, több szakmai helyisége és tornaterme van. Az új tanévet 1900 tanuló kezdte az intézetben, akik harmincegy szakma közül választhattak.

T. L.

## Új művészeti szakok a Tömörkényben

Szeptember 1-én két új művészeti szakon kezdte meg tanulmányait 18 elsőéves tanuló a szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskolában. A képző- és iparművészeti tagozaton a 30 elsős közül heten a most indult gobelinszővő és szőnyegkészítő szakon kezdték el a négyéves munkát. Sándor Eszter textiltervező iparművésznek, a HODIKÓT tervezőjének irányításával ismerik meg a fiatalok a gobelinszővés és szőnyegkészítés művészi és mesterségbeli fogásait. A középiskolások bázisüzeme is a HODIKÓT, s a tanulókat az érettségi után álláslehetőséget kapnak majd a vásárhelyi üzemből. A feltételek kedvezőek. Minden tanulóra két szövőszék jut, kialakult tanmenet és tanterv szerint kezdődött el az oktatás. A gobelinszővő és szőnyegkészítő szakra és a képző- és iparművészeti tagozat másik három szakára közel 90 fiatal jelentkezett, akik közül harmincat vettek fel: közül 60 százalékban fizikai dolgozók tehetséges gyermekeit.

Új szakágazattal bővült az iskola zeneművészeti tagozata is. Ez évtől kezdődött a *táncművészeti képzés*, melynek célja a vidéki színházak, táncgyűjtések, művelődési otthonok részére szakmailag jól felkészült, általános műveltséggel rendelkező fiatal táncosok képzése. Hat leány és öt fiú került be az első évrre, ahol a közismereti tárgyakon kívül balettel, táncot, akrobatikát és emelést, színpadi táncot és színművészetet tanulnak. A balettdrótát dr. Baróthy Zoltán balettmester irányításával a színházban tartják. Nagy Albert, az EDOSZ-egyesület vezetője irányítja a

néptáncfoglalkozásokat, színpadi táncra és színművészetre Baróthy Ibolya oktatja a hallgatókat. Az akrobatika- és emelésórák vezetője Hajdusovits József testnevelő tanár.

A táncművészeti ágazat óraterve és tanterve kísérleti jellegűek, az ideai tapasztalatok alapján a következő évben módosítják. Az Állami Balettintézet felügyeli, mellyel állandó kapcsolatokat igyekeznek kiépíteni az iskola vezetői.

## A Pendragon legenda

Színes magyar film. Szerb Antal azonos című regényéből filmre írta és rendezte Révész György. Operatőr: Illés György. Zenejét szerezte Ránki György. Főszereplők: Látinovits Zoltán, Darvas Iván, Tordai Teri, Moór Mariann, Halász Judit, Timár Béla, Major Tamás.

Bátky János „filológus trubadúr”. „A fölösleges tudományok doktora” Budapestről napközben a rózsakeresztetek történetét kutatja a londoni könyvtárak olvasóterméiben, esténként pedig a székben nem képviselőinek karjaiban fűszerez az önkéntes száműzetés napjait. Míg nem szinte egyik pillanatról a másikra bele nem keveredik egy kísértethistóriába, a kellős közepébe, el nem jut egy misztikus walesi várkastélyba, ahol megnyílnak a százados sírok titkai, s az ősi Pendragonok rózsalovagjai kelnek életre...

Szerb Antal a csodaregény paródiáját írta meg *A Pendragon legendában*, vagy ahogy egyik kritikusa nevezte „az angol típusú intellektuális regényt”. Detektívregény. Kísértethistória, gengsztertörténet és intellektuális esszé keverék-ötve.

zódik Szerb Antal regényében, melyet Illés Endre így jellemez: „Mennyi szaktudás egy treffa kedvéért, mennyi olvasottság egy aforizmáért, s mennyi megvesztettség a szélmohóság ott, ahol az esszéíró néhány pillanatra lehunyja a szemét.”

Úgy tetszik, a forgatókönyvíró rendezőt, Révész Györgyöt is ebben a tömör, jellemzően foglaltak vezetői, amikor filmet készített a regényből. Olyan különös, sajátos ízű-zamatú filmet szerzett volna készíteni. A Pendragon legendából, amelyben — akár — a realitás és a tudomány, múlt és jelen, tudomány és miszticizmus; ahol a sejtelmes walesi hegyek csúcsain trónoló várormokok esténként lepedős kísértetek járnak; ahol démoni asszonyok ígérnek szerelmet a csetlő-botló filológusnak, s ahol visszajára fordul a modernnek vélt tudomány...

Csak hogy más törvények szerint építkezik a regény és másként a film. Már magát Szerb Antal regényét sem egyszerű megérteni, megérteni, és minden ízében élvezni a megelőző novellák és esszék ismerete nélkül.

## Tanévnyitó ünnepség az Élelmiszeripari Főiskolán

Az Élelmiszeripari Főiskola évnyitó ünnepségét tegnap, csütörtökön délelőtt tartották meg a Szabadság filmszínházban. A tanévnyitón részt vettek a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Minisztériumnak, a megye és a város vezető testületeinek, a társintézményeknek és a főiskola külföldi testvérintézményeinek képviselői. Az előadások között ott volt Szabó Sándor, a megyei, dr. Varga Dezső, a városi pártbizottság titkára, Paczok István, a megyei tanács elnökhelyettese is.

Dr. Fekete Gyulának, a városi állattenyésztési igazgatójának üdvözlő szavai után dr. Horváth Károly, a főiskola főigazgatója ünnepi beszédében az elmúlt tanévben végzett munkáról számolt be, és az idei feladatokról tájékoztatta az ünnepség résztvevőit. A főiskolán folyó tudományos kutató-

munkáról elmondta, ez az utóbbi évek során egyre hatékonyabbá vált. A legfontosabb alapvetési téma az alkalmazott fehérjekutatás, de számos más területen végeznek népgazdasági jelentőségű tudományos munkát. Ebben az oktatók mellett a hallgatók is részt vállaltak, a tudományos diákköri munkát az új tanévben még tovább szélesítik. A főiskolának jó kapcsolata vannak a különböző termelő üzemekkel, a hazai és a külföldi felsőfokú oktatási intézményekkel.

Az oktató-nevelő munkában a tananyag csökkentése jelentette az elmúlt évben a legnagyobb feladatot. Az idén az állategészségügyi tananyag korszerűsítésével foglalkoznak elsősorban, valamint kísérletként környezetvédelmi oktatást is bevezetnek. Dr. Horváth Károly beszámolt még a tavalyi ta-

nulmányi eredményekről, az ifjúsági szervezet tevékenységéről, az intézetben folyó személyzeti és gazdasági munkáról.

Az idel tanévben összesen 202 elsőéves kezdte meg tanulmányait a főiskolán, akiket dr. Horváth Károly külön is köszöntött az ünnepségen, majd Maróti János, a főiskolai pártbizottság titkára beszélt az új tanév feladatairól. Bejelentette, hogy felszabadulásunk 30. évfordulójára és a pártkongresszus tiszteletére egész éves tanulmányi versenyt hirdetnek meg a főiskolán. Ezután Szabó Kálmán, a KISZ-szervezet csücskötára üdvözlölte az új főiskolásokat, majd a lengyel testvérintézet, az olsztyni Mezőgazdasági Akadémia itt-tartózkodó küldöttségének vezetője, dr. Csalaw Laticzki, az intézet dékánja kívánt eredményes munkát az új tanévre.

## Pályakezdő diplomások

## Helyzetükről tanácskozott a megyei NEB

Vajon a képzettségüknek megfelelő munkakörben dolgoznak-e a fiatal diplomások? Miért választanak olykor más életpályát, mint amire a végzettségük alapján mehetnének? Nem kalódnak-e el a fiatal tehetségek? Ezekre a kérdésekre keresték a választ a megyei NEB mellett működő ifjúsági, társadalmi, a szociális, kulturális társadalmi szakosztály, valamint a KISZ Csongrád megyei bizottságának munkatársai a népi ellenőrkkel együtt. Mintegy 1500 fiatalhoz — akik a szegedi felsőfokú oktatási intézmények valamelyikén végeztek 1970- és 1971-ben — küldtek kérdőlapokat. Két alkalommal is felmérték a helyzetüket, először 1971-ben, majd 1974. első felében. A vizsgálat tapasztalatait a megyei népi ellenőrzési bizottság tegnap Szegeden, a megyei tanácsszékházban tartott ülésén elemezte.

Nem egyformán startoltak az ifjú jogászok, pedagógusok, vegyészek, orvosok stb.

A kiküldött kérdésekre 521-en válaszoltak, így a felmérés, bár reprezentatív jellegű, de jelzi a kezdő szakemberek problémáit. Nehézségeket okoz, különösen a pedagógusoknál, hogy a jelenlegi pályázati rendszer gyakran formális, nemegyszer döntő szerepet kap a személyes összeköttetés. Külön figyelmet érdemel a JATE-n végző szakbiológusok, fizikusok és vegyészek helyzete. A vállalatok, állami gazdaságok, tévesek, ezeket a szakembereket nem tudják mire használni. Hátrányos megkülönböztetést tapasztalnak a vegyész-mérnökkel szemben a Szegeden végzett vegyészek is, jóllehet felkészültségük egyenértékű az előbbiekkal. A kérdőívet kitöltött 521 fiatal 71,4 százaléka Csongrád megyén kívül helyezkedett el, Szegeden 16,3 százalék kapott állást, míg a megye többi városában és községeiben 12,7 százalékos telepedési le. Igen jelentős tehát Szeged és a megye vonzása a fiatal diplomásokra.

A képesítésüknek meg nem felelő beosztásban dolgozó fiatalok aránya 18,5 százalék, a jövedelmi és szociális viszonyokkal 47 százalékuk volt elégedetlen.

A többi diplomáshoz képest különösen feltűnő a pedagógusok hátrányos anyagi helyzete. Bár az 1971. évi 20 százalékos béremelés javított életviszonyaikon, de a mérnökök, orvosok, jogászok fizetéséhez képest még így is 35–50 százalékkal kevesebbet keresnek. Ez a különbség főleg néhány év után szembetűnő.

A fiatalok többsége nem elsősorban az alacsony jövedelem miatt elégedetlen a lakás-körülményeikben, jelölik meg. A végzettség 80 százalékánál magasabbra fejeződik be. Hozzájárul a munkahelyen lakik. Természetes, hogy egy-két évvel a diploma megszerzése után még nem vár mindenki jól berendezett lakást, hanem emiatt panaszkodnak, hanem azért, mert helyzetüket látják. Viszonylag kevesen

tudják az albert mellett a magas lakásbérletüket kifizetni. Az is kedvezőtlen tény, hogy a pedagógusok egy része — éppen a kereseti lehetőségek miatt — nem a szakmájában helyezkedik el. A felsőfokú vasúti foglalkoztatásban végzett fiatalok azt sereglőzték, hogy nem képzettségüknek megfelelő munkakörben helyezik el őket.

Az 1974-es vizsgálat már kedvezőbb helyzetről tanúskodik. A hivatali beosztásban való előmenetel — a pedagógusok kivételével — minden szakmában jó. A MÁV-nál is szép előrehaladást értek el a fiatalok. Persze akadnak még olyanok, akik továbbra is elégedetlenek munkakörülményeikkel, amely nem a végzettségüknek megfelelő. A vizsgálat első szakaszában szinte minden második megkezdett fiatal elégedetlen volt. Számuk jelentősen csökkent 1974-re. Egyes munkahelyi vezetők saját hatáskörükben gyakran éltek a rendkívüli előléptetéssel, fizetésemelés lehetőségeivel. Annak ellenére, hogy a fiatalok lakásproblémáit az utóbbi esztendőben valamelyest rendezték, a helyzet egyértelműen mégsem kielégítő.

A második vizsgálatnál már azt tapasztalták, hogy évek alatt a fiatalok megszerítették és megbecsülték vállalt életváltásukat, és sokan érzik azt a társadalmi felelősséget, ami a közügyek intézéséhez is szükséges.

A megyei NEB a tapasztalatokat elemezve arra az álláspontra jutott, hogy a vállalatok, intézmények, társadalmi szervek kísérjék figyelemmel a fiatal diplomások pályakezdését, nyújtsanak segítséget az elhelyezkedésükhöz. A szakma elméleti általános ismereteit az egyetemen, főiskolán sajátítják el, de a szakemberré érésük a munkahelyen fejeződik be. Hogy ez miképpen, mennyi idő alatt történik, az azon is múlik, hogyan törődnek a kezdőkkel. Ez a társadalmi számunka sem közömbös. H. M.

## Váci jubileum

Vác a jövő évben ünnepeli városiá nyilvánításának 900. évfordulóját. A jubileumra gazdag programmal készülnek, s megszépül, több új létesítménnyel gyarapo-

dik a város. Közülük a legjelentősebb az új ifjúsági és művelődési központ, amelynek avatását az évforduló napjára, 1975. december 8-ra új létesítménnyel gyarapo-